

Za njim....

Zabučal je trobente glas,
Vojaki so prispeli v vas,
Pred tiki dom stopili moj.
Junak je mlad zavihtel meč,
Krepko veleč:
Tu, četa moja, stoj!

Obrnil name je oko.
Tako ljubó, tako srčno
Pozdravil gorki moj obraz,
Da njega lepim sem očem, —
Zakaj, ne vem,
Umaknila se jaz.

Gоворил в sanjah je z menoij,
Da prvič vidi me nocoj,
Da stariši mu mrtvi spé,
Da nima bratov, ni sestrâ,
A da imá
Za mene le srcé.

Prekmalu je posinil zor,
Vojakov je odhajal zbor
Preł mojim domovanjem spet.
Na okno se oprla sem
In zrla sem
Nemirna v mirni svet

Pozdravil spet je moj obraz. —
In jaz — zakaj ga ne bi jaz!
Oh zdel se mi je tako sam!
Vir solz mi je na lice vrel,
On pak je šel,
Bog vedi, kod in kam...

A. Medved.

Zibel.

Spisala Milka.

Matevž ziblje danes ves dan. Neprehomoma guga se zibel med steno in njegovim kolenom. Včasih nekam premočno pritisne k tlom z nogo in tedaj se zibel kaj naglo zasukne proti steni, tako da otrok vsled sunka udari ob nasprotno stran. In ah ta otrok, ubogi človeček! Kako milo zaplaka vselej, kadar neusmiljena očetova noga premočno pritisne ob zibel. Ti ubogi Matevž sam moraš zibati svojo Tončko, med tem ko ti poljsko delo zaostaja. Že osmi dan preseda pri zibeli in guga in ziblje to svojo malenkost, malo Tončko. Ko bi ranjka Mica to doživela! Že osmi dan ni Matevž videl vina, kamo li okušal? In Matevž ga je pil srčno rad; tako rad, da bi se včasih „hudemu“ zapisal, ako bi mu dal le vina. Zdaj pa ga že osmi ni kaplje ni pokušal. Res, žal, da tega njegova žena ni doživela. Koliko lažja bi ji bila smrtna ura, koliko lažje bi se ločila od sveta!

Matevž ni bil mož po volji božji. Bil je že porojen piganec, trdili so sosedje. Lenaril je neznansko rad. Delal je le takrat, kadar ga je pridna Mica ozmerjala in oštela, da ga je bilo sosedov sram. Ni bil dosti prida Matevž, ne. Pa vendar se je smilil sosedom, kajti huda je bila kazen, ki ga je zadela. Umrla mu je pridna in marljiva žena, zapustila mu komaj dva tedna staro dete. „In ravno sedaj je umrla, oh ravno sedaj, ko je toliko dela na polji!“ jadikoval je Matevž. „Pa zakaj ni ostala moja Mica na svetu, da bi videla svojo Tončko. Oh zakaj je umrla!

„Pa saj bo še kako dobil“, sklepali so sosedje. „Posestvo njegovo le ni tako slabo; in jednega otroka bosta tudi lahko redila“. Katera bi pa vzela takega piganca, takega lenuha? — „Eh dobi jo že sam. Le ne skrbi zanj. Veruj mi, čez dva tedna, že pojde v svate“.

A zmotli so se možje. Pretekla sta dva tedna in Bog ve še kolikokrat po dva tedna, Matevž pa le ni šel iskat žene. Ostal je vdovec. Čemur se sosedje niso mogli privaditi — delati je začel. — Delal je kakor živila. Vse je bil pri hiši, gospodar, gospodinja, hlapec, dekla. Le za pranje in krpanje naprosil je sosedo, da mu je opravila ta posel. — Pravijo „piganec se spreobrene, kadar se v jamo zvrne“. Takrat, ko so njegovej ženi kopali jamo, se je spreobrnil Matevž.

Preteklo je nekaj let, Matevž je pa še vedno sam gospodaril. Gospodinjiti pa mu je začela njegova lepa Tončka. Kako je je bil oče vesel! „Boljšega otroka bi mi sam Bog ne mogel dati“ polivalil se je rad svojim sosedom, „da Mica tega ni doživela, škoda, da ni doživela“.

In Tončka je bila res hvalevredna, dobra, prijazna, pridna. Rastla je vesela in zadovoljna ter razvijala se čvrsto kakor mlada smreka v goščavi — — Kaj čudnega, da so se ženini oglašali. Pa vsak le ni bil za Matevža.

„Moja Tončka vzame tistega, ki bo tudi meni po volji. Saj ji bom vse dal, vse pripisem na njo.“

Lepega, pametnega zeta bi rad, a ne vem kateri bi bil ravno tak za mojo Tončko, modrijanil je oče Matevž. — Kdor izbira, izbirek dobi. — In tak izbirek je dobil Matevž. Pravo za pravo ne on, pa svojej Tončki je izbral tak izbirek. Hči je bila lepa, a tudi ženin Jože se je znal postavljati. Čednega lica, lepe rasti je bil. Vaščani so sicer trdili, da ako bi Matevž po dnevi iskal z lučjo večjega nemarneža in lenuha, ne mogel bi ga najti.

Poročila sta se Jože in Tončka. Gospodarila in gospodinjila sta prvi čas še precej dobro. „Jože je dolge jezike malo prikrajšal“ namuzal se je rad Matevž, vidé svojega zeta od zore do mraka na delu.

„Le prezgodaj ga ne hvali“ prigovarja mu sosed. „Prvi teden ti bode že delal, pa glej kako bode drugi, tretji“ Kmalu se je Jože res naveličal delati, ukazoval je rajši. Dobrih svetov je ponujal svojemu tastu. Kazal mu, kako naj tukaj uredi, tamkaj popravi, sam pa se ogibal dela, kakor peklenšček križa.

„Matevž, kaj pa tvoj zet, ali dobro gospodari?“ — Začetkom je bil tast tiho na taka poluradovedna, polu-